

METODOLOGIA calculării și aplicării prețurilor la produsele petroliere

I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Prezenta Metodologie este elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr.461-XV din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere și stabilește:

- componența consumurilor și cheltuielilor incluse la calcularea prețurilor de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;
- modul determinării, aprobării și aplicării prețurilor de comercializare cu amănuntul la produsele petroliere principale și la gazul lichefiat.

1.2. Mecanismul aplicat la formarea prețurilor la produsele petroliere și a gazului lichefiat prevede că acestea trebuie să corespundă următoarelor principii:

- să contribuie la aprovizionarea fiabilă a consumatorilor cu produse petroliere principale și gaz lichefiat de calitate;
- să acopere costul produselor petroliere și a gazului lichefiat, taxele vamale, accizele, cheltuielile de transportare, depozitare și comercializare a acestor produse, precum și cele pentru protecția mediului;
- să includă o rată de rentabilitate necesară pentru continuitatea activității întreprinderilor;
- să contribuie la dezvoltarea concurenței loiale și protecția drepturilor și intereselor legitime ale consumatorului.

1.3. Prezenta Metodologie se aplică la calcularea și stabilirea prețurilor de comercializare cu amănuntul la produsele petroliere principale și la gazul lichefiat de către toți agenții economici, care desfășoară activitatea de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere și a gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova.

II. CONSUMURILE ȘI CHELTUIELILE INCLUSE LA DETERMINAREA PREȚURILOR PRODUSELOR PETROLIERE PRINCIPALE ȘI A GAZULUI LICHEFIAT

2.1. Consumurile și cheltuielile, care stau la baza formării prețurilor produselor petroliere cuprind următoarele articole:

- costul produselor petroliere procurate;
- cheltuielile de distribuire;
- cheltuielile administrative;
- alte cheltuieli din activitatea operațională;
- cheltuieli financiare.

2.2. Costul produselor petroliere procurate cuprinde:

- cheltuielile de achiziționare a produselor petroliere din import (conform contractelor, facturilor comerciale, cotațiilor la bursele petroliere regionale);
- accizele, impozitele și taxele, care, conform legilor Republicii Moldova, se achită de importator, sânt irecuperabile și sânt raportate la cheltuielile întreprinderii;
- cheltuielile accesorii de aprovizionare (serviciile de transport nemijlocit legate de achiziționarea produselor petroliere, cheltuieli de asigurare, încărcare, descărcare și alte servicii legate de aprovizionare).

2.3. Cheltuielile de distribuire cuprind:

- cheltuielile de întreținere a subdiviziunilor comerciale;
- cheltuielile de publicitate;

- amortizarea, întreținerea și reparația imobilizărilor necorporale și corporale, obiectelor de mică valoare și scurtă durată utilizate în procesul de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;

- cheltuielile cu personalul nemijlocit încadrat în procesul de comercializare, transportare, depozitare, turnare-evacuare a produselor petroliere, personalului din subdiviziunile de întreținere, exploatare, reparație a mijloacelor fixe și alte subdiviziuni nemijlocit încadrate în activitatea de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;

- cheltuielile necesare asigurării condițiilor normale de lucru și a tehnicii de securitate în conformitate cu actele normative;

- cheltuielile de asigurare a pazei, inclusiv a securității antiincendiară, a rezervoarelor, depozitelor, stațiilor de alimentare și altor obiecte nemijlocit utilizate în procesul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;

- cheltuieli privind pierderile (perisabilitățile) tehnologice în procesul recepționării, transportării, depozitării și distribuirii produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;

- cheltuieli privind leasingul operațional, locațiunea și arenda operațională a activelor utilizate în procesul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;

- asigurarea obligatorie a salariaților și a activelor utilizate în procesul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

2.4. Cheltuielile administrative includ:

- cheltuielile cu personal administrativ al întreprinderii, inclusiv toate felurile de suplimente și sporuri la salarii, prime și alte plăți în conformitate cu actele normative ;

- amortizarea, întreținerea și reparația (cu excepția costurilor capitalizate aferente reparației) imobilizărilor necorporale și corporale, obiectelor de mică valoare și scurtă durată cu destinație administrativă;

- cheltuielile poștale și telegrafice și alte tipuri de telecomunicații utilizate pentru administrare;

- cheltuielile tipografice, pentru procurarea rechizitelor de birou, blanchetelor de evidență, dări de seamă;

- cheltuielile pentru paza obiectelor administrative, gospodărești și asigurarea securității contra incendiilor;

- cheltuielile pentru întreținerea transportului auto de serviciu;

- cheltuielile pentru delegarea personalului administrativ,

- cheltuieli de protocol (reprezentanță);

- cheltuielile pentru angajarea forței de muncă, pentru serviciile prestate de către bănci, bursele de mărfuri, organizațiile consultative, informaționale și audit;

- cheltuieli ce țin de pregătirea și perfecționarea profesională a personalului administrativ ;

- impozite și taxe cu destinație generală, precum și taxa pe valoarea adăugată și accizele nerecuperabile, calculate conform legislației în vigoare, cu excepția impozitului pe venit ;

- cheltuieli privind leasingul operațional, locațiunea și arenda operațională a activelor cu destinația administrativă;

- alte cheltuieli generale și administrative aferente activității de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

2.5. Cheltuielile întreprinderii care nu pot fi raportate la cheltuielile de distribuție sau la cheltuielile administrative se includ în alte cheltuieli din activitatea operațională. Din acestea fac parte cheltuielile privind dobânzile aferente creditelor bancare și împrumuturilor primite pe termen scurt și pe termen lung cu excepția cazurilor de capitalizare a acestora.

2.6. La cheltuielile activității financiare se referă diferențele de curs valutar legate de importul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

III. CALCULAREA, APROBAREA ȘI APLICAREA PREȚURILOR DE COMERCIALIZARE CU AMĂNUNTUL A PRODUSELOR PETROLIERE

3.1 Prețurile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat (PCa), se calculează la 1 litru, conform formulei:

$$PCa = (CMPa + CIAu) \times \left(1 + \frac{R}{100}\right), \quad (1)$$

unde:

CMPa – costul mediu ponderat de procurare a unui litru de produse petroliere și gaz lichefiat, care se determină conform formulei:

$$CMPa = \frac{CSa + CPi + CPL}{V Sa + V Pi + V Pl}, \quad (2)$$

unde:

CSa - costul de procurare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat aflat în stoc la data de întâi a lunii în care se modifică prețurile (fără TVA și adaos comercial);

CPi- costul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, importate de la de la data de întâi a lunii în care se modifică prețurile, până la data modificării prețului de comercializare cu amănuntul;

CPL – costul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, procurat de la importatori în perioada de la data de întâi a lunii în care se modifică prețurile, până la data modificării prețului de comercializare cu amănuntul.

V Sa – volumul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat aflat în stoc la data de întâi a lunii în care se modifică prețurile, litri;

V Pi - volumul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat importat de la data de întâi a lunii, în care se modifică prețurile, până la data modificării prețului de comercializare cu amănuntul, litri;

V Pl - volumul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat procurat de la importatori de la data de întâi a lunii, în care se modifică prețurile, până la data modificării prețului de comercializare cu amănuntul, litri;

CIAu – cheltuielile unitare ale întreprinderii aferente activității de comercializare cu amănuntul, determinate ca cheltuieli medii anuale la un litru de produse petroliere principale și gaz lichefiat care se determină conform formulei:

$$CIAu = \frac{CA}{\sum VA} = \frac{CT - CI - CD}{\sum VA}, \quad (3)$$

unde:

CA – cheltuielile întreprinderii prognozate pentru anul de gestiune aferente activității de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;

CT – cheltuielile totale ale întreprinderii prognozate pentru anul de gestiune (fără costul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, altor produse și mărfuri vândute);

CI – cheltuielile aferente activității de comercializare cu ridicata a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat prognozate pentru anul de gestiune (fără costul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat procurat). În cheltuielile nominalizate se includ doar cheltuielile de distribuire, cheltuielile administrative, alte cheltuieli operaționale legate direct de comercializarea cu ridicata a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

CD – cheltuielile întreprinderii prognozate pentru anul de gestiune aferente altor activități decât cele legate de comercializarea produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;

$\sum VA$ - volumul produselor petroliere principale și a gazului lichefiat prognozat a fi comercializat cu amănuntul în anul de gestiune, *litri*;

R – - rata de rentabilitate conform p.4.8 al prezentei Metodologii.

IV. ASPECTE PRIVIND FORMAREA PREȚURILOR

4.1. Prezenta Metodologie prevede că cheltuielile aferente activității de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se includ în prețul de comercializare la un nivel suficient de a acoperi necesitățile reale, minim necesare ale importatorilor și vânzătorilor pentru a opera pe piața produselor petroliere, menținerea în stare normală a mijloacelor fixe de producție și de asigurare a tehnicii securității și normelor ecologice.

4.2. Întreprinderile care practică concomitent activitatea de import și comercializare cu ridicata și activitatea de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, sânt obligate să ducă evidența cheltuielilor ce țin de fiecare din aceste activități separat pe tipuri de produse petroliere. Întreprinderile petroliere, care în afara activității legate de produsele petroliere practică și alte activități, trebuie să ducă separat evidența cheltuielilor ce țin de alte activități.

4.3. În cazul cheltuielilor care nu pot fi atribuite direct la activitatea de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, acestea se repartizează proporțional raportului dintre vânzările totale ale întreprinderii în anul de gestiune și vânzările aferente doar comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat. Spre exemplu: dacă la stațiile de alimentare sânt desfășurate și alte activități de comerț sau servicii (magazin, bar, spălătorii, etc), în acest caz cheltuielile operaționale (amortizarea, reparația și întreținerea activelor materiale, energia electrică/termică, impozitele și taxele, salariile etc.) se repartizează proporțional raportului dintre vânzările totale obținute la stație și vânzările aferente doar comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

4.4. În prețurile la produsele petroliere principale și la gazul lichefiat nu se includ următoarele cheltuieli:

- pentru efectuarea lucrărilor de construcție, reconstrucție, procurare, modernizare, montare și probare a utilajului, valorificarea noilor obiective, secții și utilaje, supravegherea de autor a organizațiilor de proiectare și alte investiții capitale;

- pentru înlăturarea defectelor în lucrările de proiectare, construcție și montaj, revizie (demontare), înlăturarea defectelor utilajului și deteriorărilor de la producător, furnizori și organizații de transport;

- care nu se referă la activitatea de import și/sau comercializare a produselor petroliere;

- în scopuri de binefacere, sponsorizări, pentru lucrările calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi și organizații atât în formă de servicii, cât și ca sprijin material sau financiar, cheltuielile pentru asigurări facultative;

- consumurile și cheltuielile neproductive, rebuturile, lipsurile, furturile, sancțiunile, amenzile, penalitățile și despăgubirile;

- creanțele dubioase decontate.

4.5. În scopul protecției drepturilor și intereselor legitime ale consumatorului prezenta Metodologie stabilește, că prețurile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat sânt prețuri plafon și nu pot fi depășite de către vânzatori. Întreprinderile pot comercializa cu amănuntul produsele petroliere la prețuri mai reduse decât

cele plafon în dependență de cantitatea comercializată, metoda de plată etc., însă fără a majora prețurile pentru alți consumatori.

4.6. Prețurile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se calculează în strictă conformitate cu prevederile prezentei Metodologii, conform anexei 1 și se aprobă de conducerea întreprinderii.

4.7. Prețurile aprobate pot fi modificate doar odată cu procurarea altor partide de produse petroliere, la un preț care duce la schimbarea costului mediu ponderat de procurare a produsului petrolier respectiv față de cel determinat la stabilirea prețului precedent, la modificarea cursului de schimb al monedei naționale și alți factori obiectivi, care pot influența asupra nivelului prețului.

4.8. Prezenta Metodologie stabilește, că rata de rentabilitate anuală, inclusă în prețul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, nu poate depăși 5% din consumurile și cheltuielile anuale aferente comercializării acestor produse.

4.9. Volumele de produse petroliere principale și gazului lichefiat prognozate pentru anul de gestiune a fi comercializat cu amănuntul se calculează în baza volumului comercializat cu amănuntul în anul precedent, iar în cazul companiilor noi, în baza planului de afaceri. Volumul prognozat nu poate varia mai mult de 10% din volumul efectiv înregistrat în anul precedent.

4.10. Cheltuielile întreprinderii prognozate pentru anul de gestiune (cheltuielile comerciale, administrative, alte cheltuieli aferente activității licențiate), se calculează în baza cheltuielilor înregistrate în anul precedent, și pot fi ajustate anual la coeficientul rezultat din aplicarea a $0,5IPCM_n$ (indicele prețurilor de consum în Republica Moldova pentru anul "n" prognozat de Ministerul Economiei și Infrastructurii).

4.11. Pentru transformarea din tone în litri a cantităților de produse petroliere principale și a gazelor lichefiate, prezenta Metodologie stabilește densitatea medie pentru benzină în mărime de 0,758 kg/litru, pentru motorină – 0,841 kg/litru și pentru gazul lichefiat – 0,564 kg/litru;

4.12. Întru executarea monitorizării respectării prezentei Metodologii, întreprinderile care desfășoară activitățile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, cu cel puțin o zi înainte de punerea în aplicare a noilor prețuri, vor prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică calculele respective conform anexei 1.

**Calculul
prețului de comercializare cu amănuntul a _____**

(tipul, marca produsului petrolier)

Nr. rând	Indicatorii	Simbolul	Unitate de măsură	Valoarea	
				Prețul precedent, în vigoare din _____	Prețul nou pus în aplicare din _____
1.	Volumul în stoc la data de 1 (întâi) a lunii ____	VSa	mii litri		
2.	Costul volumului în stoc (fără TVA)	CSa	mii lei		
			lei/litru		
3.	Volumul importat de la data de 1 a lunii _____ până la _____ (sfârșitul perioadei pentru care se stabilesc noile prețuri)	VPi	mii litri		
4.	Costul de procurare a volumului importat de la data de 1 a lunii _____ până la _____ (fără TVA) - total, inclusiv:	CPi	mii lei		
5.	Volumul procurat de la importatori de la data de 1 a lunii _____ până la _____ (sfârșitul perioadei pentru care se stabilesc noile prețuri)	VPI	mii litri		
6.	Costul de procurare a volumului procurat de la importatori de la data de 1 a lunii _____ până la _____ (fără TVA) - total, inclusiv:	CPI	mii lei		
7.	Costul mediu ponderat de procurare a 1 litru (rd.2+rd.4+rd.6)/(rd.1+rd.3+rd.5)	CMpa	lei/litru		
8.	Volumul tuturor produselor petroliere preconizate a fi comercializate cu amănuntul în anul de gestiune, total, inclusiv:	ΣVA	mii litri		
	Benzină		mii litri		
	Motorină		mii litri		
	gaz lichefiat		mii litri		
9.	Cheltuielile totale ale întreprinderii în anul de gestiune (fără costul produselor petroliere, altor produse și mărfuri procurate), inclusiv:	CT	mii lei		
10.	- cheltuielile aferente activității de import și comercializare cu ridicata	CI	mii lei		
11.	- cheltuielile totale aferente altor activități	CD	mii lei		
12.	Cheltuielile întreprinderii în anul de gestiune (fără costul produselor petroliere), aferente activității de comercializare cu amănuntul (rd.9 - rd.10 - rd.11)	CA	mii lei		
13.	Cheltuielile unitare medii anuale ale întreprinderii, aferente activității de comercializare cu amănuntul (rd.12 : rd.8)	CIAu	lei/litru		
14.	Rentabilitatea aplicată de întreprindere la calcularea prețului	R	%		
15.	Prețul de comercializare cu amănuntul, fără TVA (rd.7 + rd.13) × (1 + rd.14 : 100)}	PCa	lei/litru		
16.	TVA% (rd.15 × 20 sau 8 : 100)		lei/litru		
17.	Prețul de comercializare cu amănuntul, cu TVA (rd.10 + rd.11)		lei/litru		

* În cazul companiilor care nu realizează operațiuni de import și comercializare cu ridicata a produselor petroliere principale și/sau a gazului lichefiat, rândurile nr. 3,4 și 10 se completează cu cifra 0 (zero).